

טביעת רגל אקולוגית

שיעור 5א'

איך נדע כמה אפשר לצרוך?

הבנו שהעולם נמצא בנקודת שינוי.

המשאבים שבעבר חשבנו שהם
בלתי נגמרים (מים, אוויר, נפט,
דגים בים) נמצאים בסכנה.

אנחנו רוצים לעזור, אבל לא נחזור
לחיות במערות. נשאלת השאלה -

כמה מותר ואפשר לצרוך?

חשבון הבנק הסביבתי שלנו

בחשבון הבנק שלכם יש
2000 ש"ח לחודש הקרוב.
על מה תוציאו אותם?

מה יקרה אם תמשכו יותר
ממה שיש לכם?

איך סוגרים את החוב?

חשבון הבנק הסביבתי שלנו

משאבי העולם
אינם בלתי מוגבלים.

לכל פעולה שאנחנו עושים
יש משמעות - אנחנו
"מושכים בכספומט הסביבתי"
שלנו.

מה יקרה כשניכנס לחוב?

אילו שאלות עלינו לשאול כדי לחשב עד כמה אנחנו משפיעים על הסביבה?

איפה אני גר/ה?

מה אני אוכל/ת?

כמה אני קונה?

במה אני נוסע/ת?

כמה אני ממחזר/ת?

כמה אני חוסך/ת?

חשבון הבנק הסביבתי שלנו

ניתן לחשב כמה משאבים אנחנו
לוקחים מכדור הארץ.

מידת ההשפעה שלנו על הסביבה
נמדדת בשטח (דונמים) ומכונה
"טביעת הרגל האקולוגית"
שלנו.

המונח נטבע לראשונה לפני
20 שנה.

טביעת הרגל האקולוגית

שטח האדמה והמים הנדרש על מנת לספק, לאורך זמן בלתי מוגבל, את רמת החיים הנוכחית של אוכלוסייה מסוימת בטכנולוגיות הקיימות.

טביעת הרגל האקולוגית

סך כל הקרקעות הפוריות המשמשות ישירות
למשאבי אדם: חקלאות, מרעה ויער

שטח הים המשמש לדיג

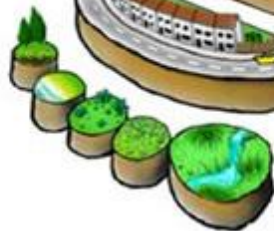
אדמת "אנרגיה" - שטח לייצור וגם היער הדרוש
על מנת לקלוט את הפחמן הדו-חמצני הנפלט
כתוצאה מצריכת האנרגיה

אדמה בנויה

אדמה לשימור המגוון
הביולוגי כגון שמורות טבע

**מהי טביעת הרגל
של ההמבורגר שלי?**

מהי טביעת הרגל של הלחמניה שלי?

אילו משאבים ופעולות נדרשו בכל שלב במחזור חייו של המרכיב?	ממה החלק הזה של ההמבורגר עשוי? מה מרכיב אותו?

מהי טביעת הדגל של הירקות שלי?

אילו משאבים ופעולות נדרשו בכל
שלב במחזור חייו של המרכיב?

ממה החלק הזה של ההמבורגר
עשוי? מה מרכיב אותו?

מהי טביעת הדגל של הקציצת בשר שלי?

אילו משאבים ופעולות נדרשו בכל
שלב במחזור חייו של המרכיב?

ממה החלק הזה של ההמבורגר
עשוי? מה מרכיב אותו?

מהי טביעת הדגל של הרוטב שלי?

אילו משאבים ופעולות נדרשו בכל שלב במחזור חייו של המרכיב?	ממה החלק הזה של ההמבורגר עשוי? מה מרכיב אותו?

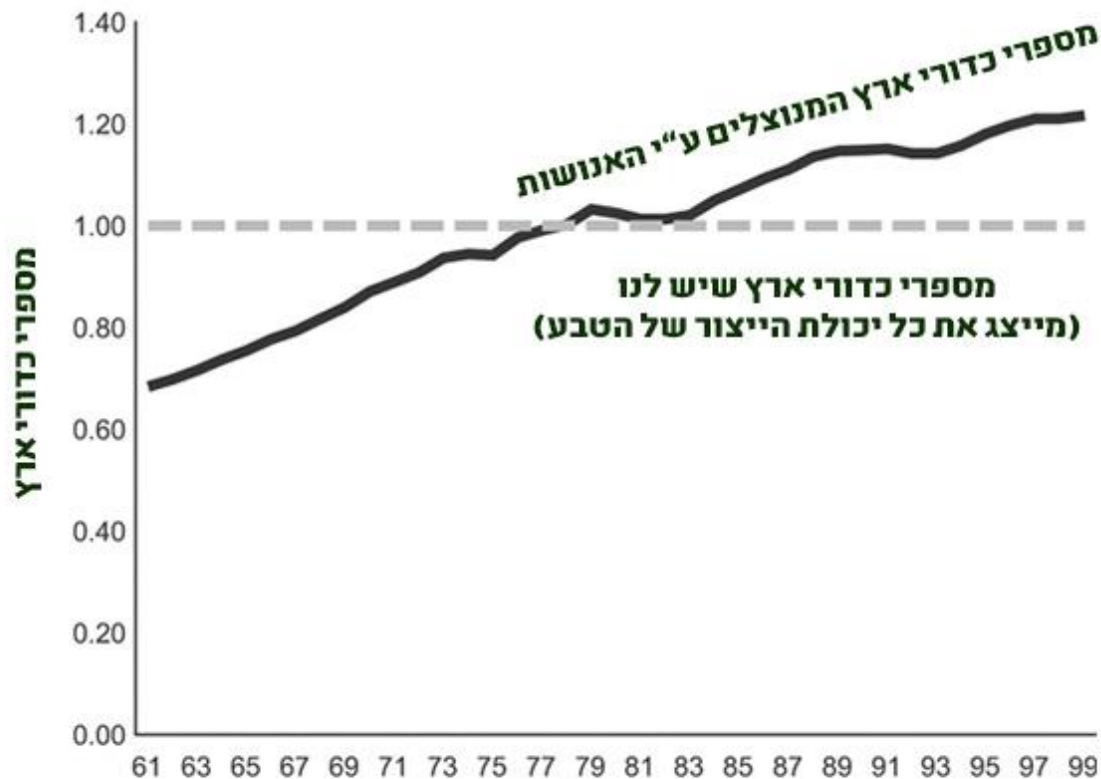
מה אפשר לעשות עם זה?

גם בעבר יכולנו למדוד את כמות
ההשפעה על הסביבה.

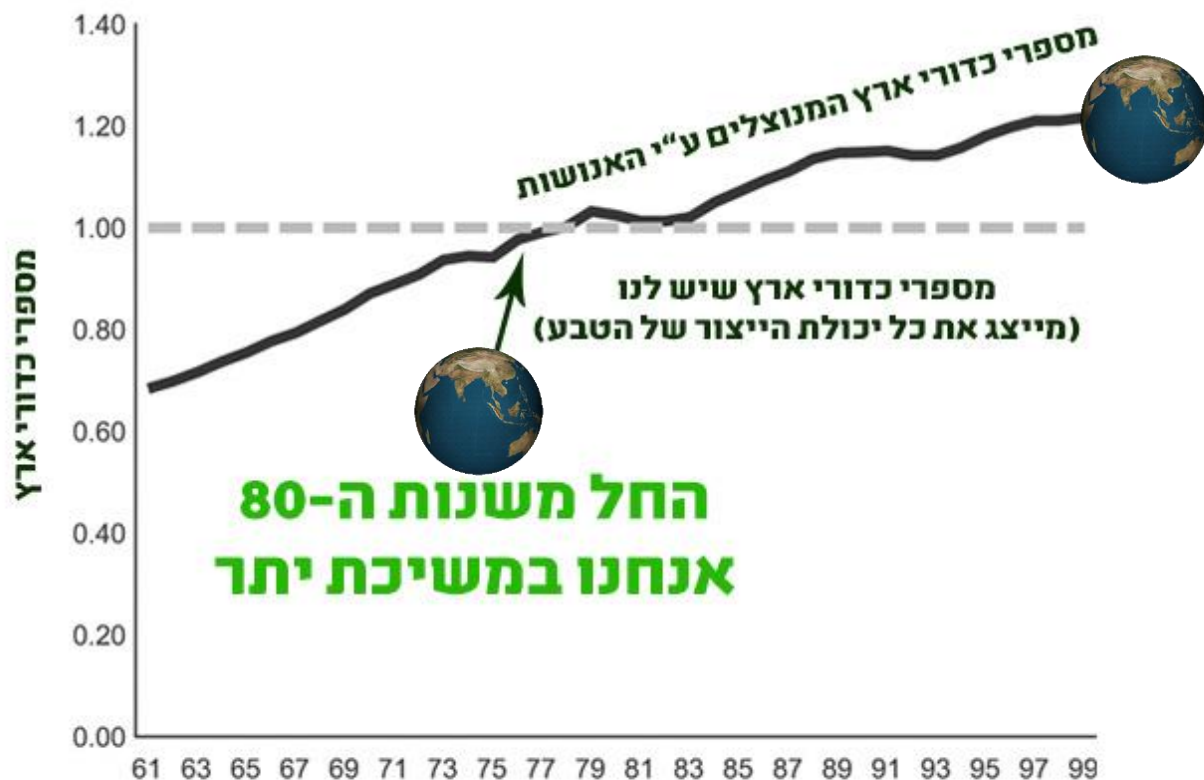
טביעת הרגל האקולוגית נותנת לנו
מדד אחיד באמצעותו ניתן לבדוק את
קצב השימוש שלנו במשאבים
הנמצאים בחשבון, זאת לעומת קצב
ההחדשות שלהם.

**כמה לדעתכם עוד יש בחשבון
הבנק הזה?**

שלב דרמטי ביחסי האדם עם כדור הארץ

שלב דרמטי ביחסי האדם עם כדור הארץ

מה המשמעות?

אנחנו צורכים יותר מהר ממה שהמשאבים בכדור הארץ מתחדשים.

המשמעות היא שבכל יום שעובר יש פחות אדמה פנויה, פחות אוויר לנשימה, פחות מים לשתייה, פחות מינים של בעלי חיים ופחות מזון זמין לבני האדם.

חשבון הבנק שלנו הולך ומתרוקן, ויגיע הרגע בו מה שיש בו לא יאפשר לנו להתקיים.

**מה משפיע על טביעת כף
הרגל האקולוגית שלי?**

מה משפיע על טביעת כף הרגל האקולוגית?

כמה אני קונה?

האם אני רוכש/ת מוצרים רבים? האם אני רוכש/ת דברים שאני לא באמת צריך/ה?
האם אני רוכש מוצרים גם כשהקודמים עדיין שמישים? האם אני משתמש/ת בכל
מה שאני רוכש/ת?

מה משפיע על טביעת כף הרגל האקולוגית?

מה אני אוכל/ת?

איזה אוכל אני בוחר/ת לאכול? האם אני אוכל/ת מוצרים מהחיי? האם אני אוכל/ת מוצרים מקומיים או מוצרים שיוצרו במדינה רחוקה והוטסו לכאן? האם אני אוכל/ת מוצרים שיוצרו במפעל או אוכל טרי/ שבושל בבית? כמה אני אוכל/ת במסעדות?

מה משפיע על טביעת כף הרגל האקולוגית?
איפה אני גר/ה?

איך נראה הבית שלי? בית צמוד קרקע? דירה בבית דירות? האם יש לי בבית דוד שמש או רק דוד חשמל? האם יש גינה / דשא? כל כמה זמן הם מושקים?

מה משפיע על טביעת כף הרגל האקולוגית?
כמה אני חוסך/ת?

**האם אני מכבה אורות / מוצרי חשמל ביציאה מהבית? האם אני משתמש/ת במוצרים
חסכניים? האם אני סוגר/ת ברז מטפטף? האם אני חוסך/ת במים באופן כללי? האם
אני משתמש/ת בבקבוקי מים מספר פעמים? כמה אוכל אני זורק/ת מהמקרר?**

מה משפיע על טביעת כף הרגל האקולוגית?

כמה אני ממחזר?

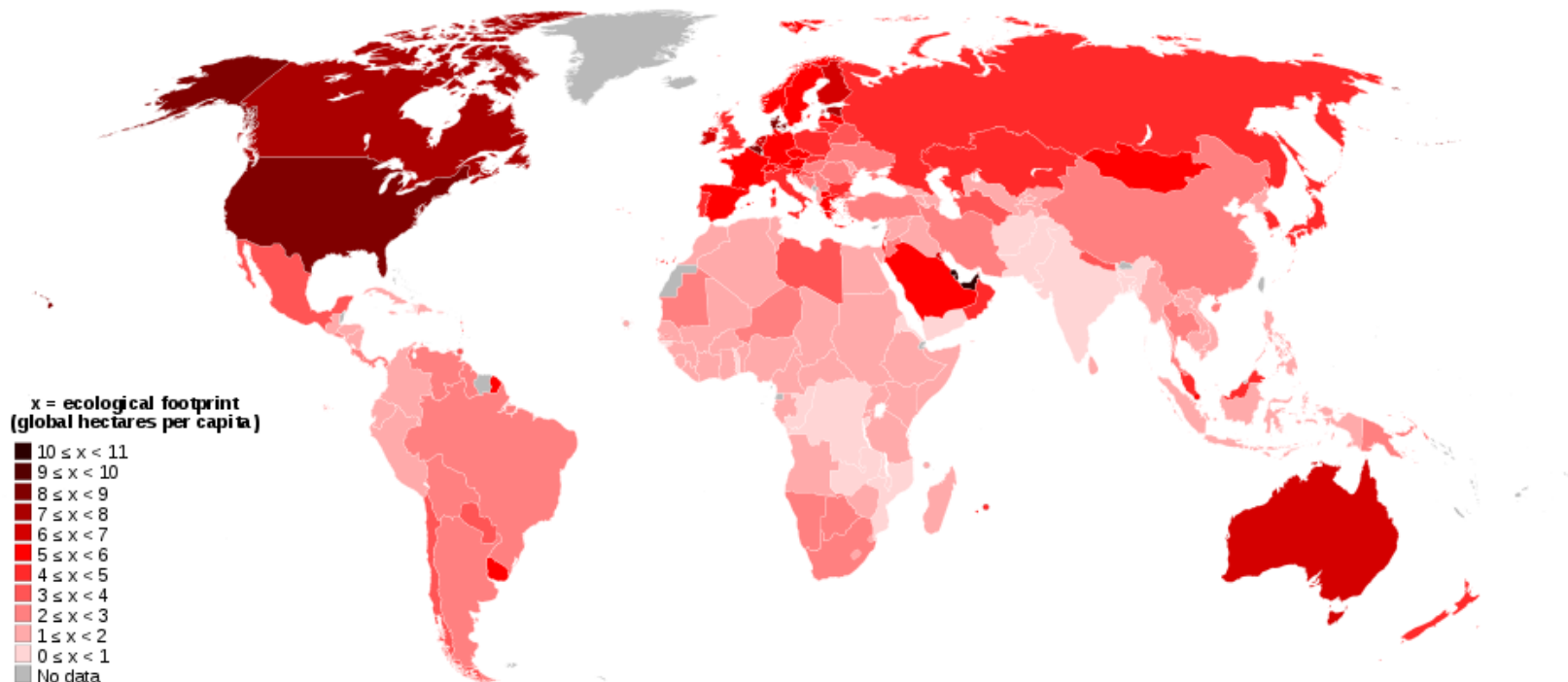
האם אני שמ/ה בקבוקים במחזורית? האם אני שמ/ה אריזות בפח הכתום? האם
יש לי בבית מקום לשמירת בקבוקים / ניירות / חומרים למיחזור

מה משפיע על טביעת כף הרגל האקולוגית?
איך אני מתנייד/ת?

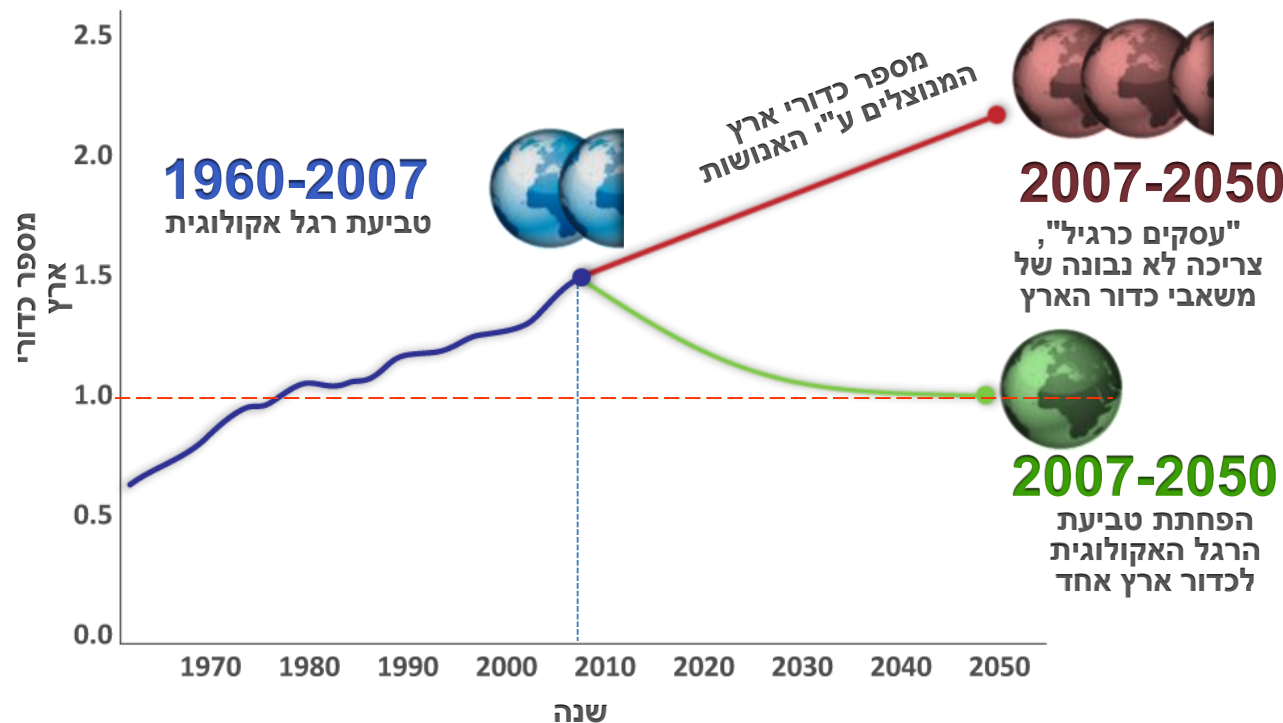

כמה אני הולכת/ת וכמה אני נוסע/ת? האם אני נוסע/ת גם למרחקים קצרים? האם יש לי אופניים חשמליים? מתי אני מתכננת/ת לבקש מכונית?

למי טביעת הרגל האקולוגית הגבוהה ביותר?

השפעת טביעת הרגל האקולוגית על כדור הארץ

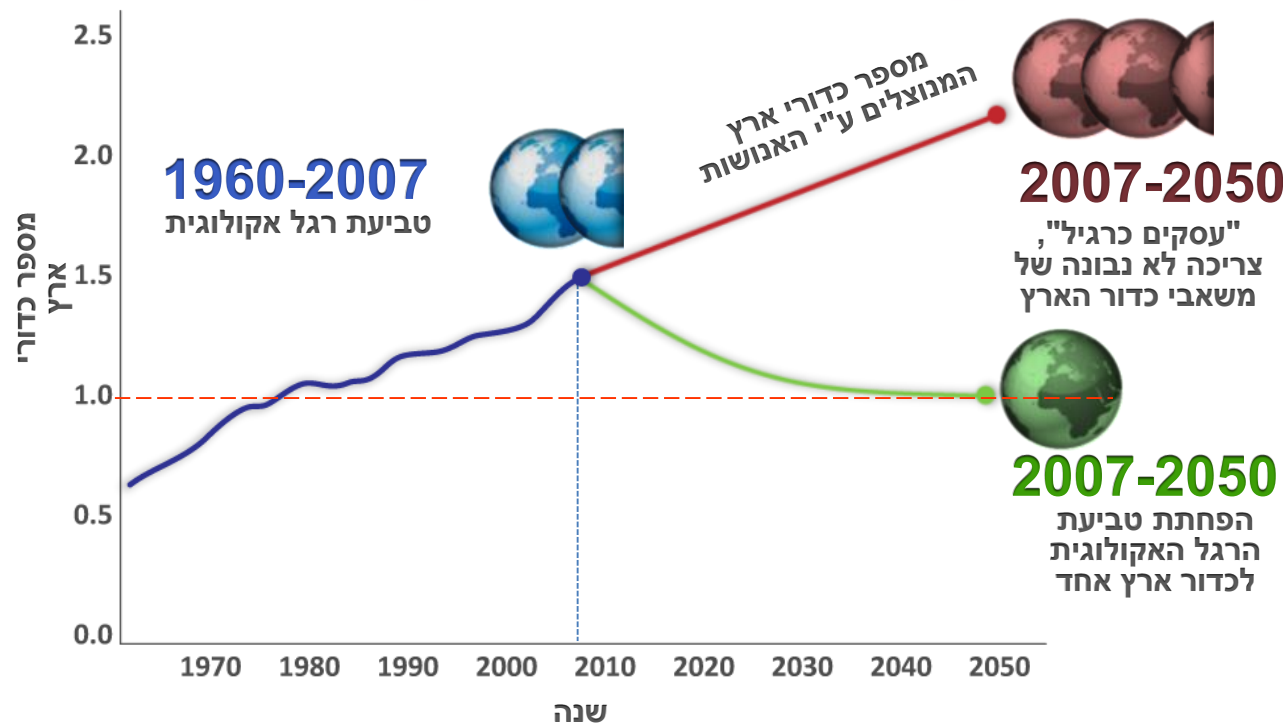

טביעת רגל אקולוגית

שיעור 5ב'

השפעת טביעת הרגל האקולוגית על כדור הארץ

מהי טביעת הרגל האקולוגית שלי?

לחצו לשאלון >>

איך מתמודדים?

ישיבת חירום של האו"ם !

איך מתמודדים?

מדענים מכל רחבי העולם הציגו את מצב משאבי הטבע לאסיפת האו"ם "המצב קשה. בקצב הנוכחי לא יישארו בכדור הארץ מפסיק מים, אוויר, דלק ומזון לקיומו של המין האנושי. עלינו להתגייס ולקבל יחד החלטות כואבות."

לאחר ישיבה סוערת אסיפת האו"ם פרסמה את אמנת "למען העתיד", לפיה כל אדם בכדור הארץ מתחייב לעמוד ב- 3 מתוך 6 ההצהרות הבאות כדי לנסות להאט את קצב צריכת המשאבים (מותר להחליף את הסעיף הנבחר פעם בשנה).

אני קונה רק
תוצרת הארץ
(ללא צורך בשינוע רחב)

אני קונה רק
מוצרים יד שנייה

אני לא
טס/ה לחו"ל

אני משתמש/ת רק
בתחבורה בת קיימא
(אוטובוסים, נסיעות
משותפות, אופנים)

אני משתמש/ת רק
במוצרים רב פעמיים
(כולל שקיות פלסטיק)

אני לא אוכל/ת
מזון מן החי

673

על מה הייתם מוכנים לוותר?

**האם אנחנו מוכנים לשינוי בחיינו כדי להציל את כדור הארץ?
מה אני יכול/ה לעשות?**

טביעת כף רגל בתעשייה

החישוב של טביעת כף הרגל אינו
רק חישוב אישי.

ניתן להשתמש בחישוב של
טביעת כף הרגל כדי להגדיר
מגבלות סביבתיות על תעשייה.

טביעת כף רגל אקולוגית בתעשייה

אפשרות: בעלי חברות יכולים
לקבל בעצם "תקציב" בחשבון
הבנק שלהם.

אם הם ירצו לקנות משהו אחד
(פליטת זיהום אוויר) הם יצטרכו
לצמצם משהו אחד
(הקטנת שימוש במים).

**מה אפשר לעשות בבית הספר?
איך נקטין את טביעת הרגל שלנו ושל
כל בית הספר?**

רעיונות לפרויקטים של הכיתה

מה אנחנו יכולים לעשות?
איזה פרויקט אנחנו יכולים ליזום?